

Onder de golven

Het spreekt enorm tot de verbeelding: lekker de hele dag in de grond graven en mooie dingen vinden. Het wekt dan ook geen verbazing dat – en onderzoekers hebben het bevestigd – een op de vier kinderen tussen de acht en tien jaar aangeeft later archeoloog te willen worden. Voor hen, en misschien ook wel een beetje voor hun ouders, schreef de archeoloog en kinderboekenschrijver Linda Dielemans het fraaie boek *Onder de golven*. Een boek over een land dat we alleen maar kennen door wat er – toevallig – van de bewoners

van dat land, de dieren zowel als de mensen, uit zee werd opgevist of aanspoelde op de stranden van de Noordzee. Want het land dat Dielemans in haar boek beschrijft bevindt zich op wat nu de bodem van de Noordzee is. Dielemans en illustrator Djenné Fila vertellen ons aan de hand van al die opgeviste, aangespoelde en opgebaggerde voorwerpen de geschiedenis van dat hele grote land. Een geschiedenis die zij laten beginnen als de allereerste mensachtigen zich daar vestigen, ruim een miljoen jaar geleden. Van die eerste mens weten we weinig. Ze gebruikten ruw gemaakte gereedschappen van vuursteen. Ze leefden

waarschijnlijk in kleine groepjes die al jagend en verzameland door het landschap trokken. Van één zo'n groepje hebben archeologen de voetsporen gevonden, letterlijk. Vier of vijf volwassenen en een paar kinderen trokken 800.000 jaar geleden langs de moerassige oever van een rivier in de omgeving van het huidige plaatsje Happisburgh aan de westkust van Engeland. Hun voetsporen droogden uit en werden vervolgens opgevuld met sediment toen de rivier overstroomde. Een enorme storm waarbij grote delen van de kust werden weggeslagen bracht de sporen weer aan het licht. Dielemans legt, op een manier die voor iedereen begrijpelijk is, uit hoe dat proces is verlopen. Dat doet ze verder in het hele boek. Ze pelt als het ware de aarde laag voor laag af. Ze beschrijft vervolgens hoe het landschap door de opeenvolgende wisselingen van het klimaat veranderde. En hoe de bewoners zich aan die veranderende omstandigheden aanpasten. Ze beschrijft ook de gevolgen van natuurrampen zoals vulkaanuitbarstingen, aardbevingen en zelfs van een reusachtige tsunami, die dit land ooit troffen. Wat dit boek heel bijzonder maakt is dat Dielemans bij elk tijdvak ook een verhaal vanuit 'de bewoners' vertelt.

Auteur: Linda Dielemans

Titel: 'Onder de golven. Het verhaal van Doggerland', met illustraties van Djenné Fila

Uitgeverij: Fontaine Uitgevers

ISBN: 9789464040326

Prijs: € 20,-

Verhalen die gaan over dagelijkse zaken; de jacht, gezondheid, of het bereiden van voedsel. Dielemans is als uitzonderlijk begaafd verteller in staat om op die manier de 'theorie' van een extra laag te voorzien. De schitterende illustraties van Djenné Fila sluiten daarbij naadloos aan. Maar niet alleen de illustraties bij de verhalende delen in het boek zijn van een hoge kwaliteit. Fila heeft echt goed gekeken naar oeroude schedels, pijlpunten en vuistbijlen en die fraai in beeld gebracht. De meeste voorwerpen die zij schetst zijn de komende periode ook in echt te zien. Want onder de golven verschijnt ter gelegenheid van de grote tentoonstelling 'Doggerland'. De eerste geheel aan dit verdwenen land gewijde geschiedenis, die nog tot 31 oktober in het RMO te zien is. (Joost Vermeulen) ◀

Saqqara Highway

▲ SANDER time OUT

21